

KONSPEKT LEKCJI

Temat: Bohater Podkarpacia – Jan Paweł II i jego związki z Podkarpaciem

Przedmiot: historia / wiedza o społeczeństwie / godzina wychowawcza

Czas trwania: 45 minut

Adresaci: uczniowie klas 4–8 szkoły podstawowej oraz uczniowie szkół ponadpodstawowych
(treści przedstawione w konspekcie lekcji można dostosować do grupy wiekowej)

Cele lekcji

Cele ogólne:

1. Kształtowanie świadomości historycznej i patriotycznej uczniów.
2. Przedstawienie sylwetki Jana Pawła II w kontekście jego wizyt na Podkarpaciu.
3. Wzbudzanie refleksji nad wartościami uniwersalnymi głoszonymi przez Papieża Polaka.

Cele szczegółowe:

Uczeń po lekcji:

- potrafi wymienić miejsca Podkarpacia związane z Janem Pawłem II,
- rozumie znaczenie papieskich pielgrzymek dla społeczeństwa polskiego,
- umie wskazać wartości promowane przez Jana Pawła II (miłość bliźniego, solidarność, dialog, odpowiedzialność),
- potrafi analizować karty postaci i wydarzeń z gry,
- umie współpracować w grupie i argumentować swoje decyzje.

Metody i formy pracy:

- Trzy słowa, dwa pytania jedna metafora .
- Praca z grą planszową.
- Praca w grupach.
- Dyskusja kierowana.
- Analiza źródeł .
- Multimedia.

Środki dydaktyczne

- Egzemplarz gry planszowej „Bohater Podkarpacia”.
- Tablica, rzutnik / ekran multimedialny.
- Dostęp do strony internetowej projektu i testu konkursowego (kod QR).
- Karty pracy.

Przebieg zajęć

1. Część wstępna – wprowadzenie

- **Powitanie i wprowadzenie w temat** – nauczyciel podkreśla, że lekcja poświęcona jest Janowi Pawłowi II w szczególności w kontekście jego więzi z Podkarpaciem.

2. Trzy słowa, dwa pytania jedna metafora – nauczyciel zapisuje na tablicy hasło „Jan Paweł II”.

Każdy z uczniów ma za zadanie zapisać w zeszycie:

- 3 słowa – które kojarzą mu się z hasłem „Janem Pawłem II”
- 2 pytania – które nasuwają mu się widząc hasło „Jan Paweł II”
- 1 metaforę – o której uczeń myśli, kiedy widzi hasło „Jan Paweł II” (w przypadku młodszych uczniów zamiast metafory można użyć porównania np. Jan Paweł II jest jak...)

Podsumowanie ćwiczenia – wybrani i chętni uczniowie prezentują swoją pracę. Ćwiczenie pozwala zbadać poziom wiedzy uczniów na temat św. Jana Pawła II oraz zidentyfikować obszary zainteresowań uczniów.

3. Najważniejsze wydarzenia z życia św. Jana Pawła II

- Przed lekcją nauczyciel powinien przygotować karteczki z wydarzeniami i datami (ANEKS nr 1).
- Nauczyciel dzieli klasę na grupy 4-6 osobowe. Każda grupa otrzymuje na osobnych karteczkach wydarzenia związane ze św. Janem Pawłem II oraz daty zdarzeń. Uczniowie w grupach próbują przyporządkować wydarzenia do poszczególnych dat.
- Każda grupa prezentuje swoją propozycję chronologii wydarzeń z życia św. Jana Pawła II.

Podsumowanie ćwiczenia – nauczyciel przedstawia właściwą chronologię wydarzeń. W tym celu może skorzystać z kart wydarzeń z gry „Bohater Podkarpacia”.

4. Sprawdzenie wiedzy na temat życia św. Jana Pawła II

ESCUELA

- o Nauczyciel uruchamia aplikację kahoot! ze strony www.kahoot.com i włącza quiz z wiedzy o św. Janie Pawle II: <https://create.kahoot.it/share/jan-pawe-ii-quiz-na-temat-zycia-papieza-polaka/1ae1876a-4575-4d83-882d-0771a6359b98>
- o Uczniowie uruchamiają quiz na swoich telefonach komórkowych na aplikacji Kahoot! lub wchodzą na stronę internetową www.kahoot.it oraz wpisują odpowiedni kod w celu włączenia się w zabawę.

5. Bohaterowie i współpracownicy św. Jana Pawła II – praca z kartami gry „Bohater Podkarpacia”.

- o Nauczyciel dzieli klasę na grupy 4-6 osobowe. Każda z grup otrzymuje jedną z kart bohaterów z gry „Bohater Podkarpacia”: św. Jan z Dukli, św. bsp. Józef Pelczar, kard. Adam Kozłowiecki, abp. Ignacy Tokarczuk Sługa Boży.
- o Każda grupa ma za zadanie zeskanować kod qr znajdujący się na karcie, przeczytać krótki biogram postaci, napisać kilka faktów z jej życia oraz opisać jej związek z św. Janem Pawłem II.
- o Każda grupa po kolei czyta swoją listę faktów z życia bohatera. Pozostałe grupy próbują odgadnąć o kim jest mowa. Swoją odpowiedź zapisują na kartce.
- o Nauczyciel z uczniami sprawdza prawidłowość odpowiedzi.

6. Związki św. Jana Pawła II z Podkarpaciem.

- o Nauczyciel rozdaje uczniom kartki z tekstem z homilii wygłoszonej przez św. Jana Pawła II w Krośnie podczas kanonizacji św. Jana z Dukli (ANEKS nr 2). Uczniowie zapoznają się tekstem oraz odpowiadają na pytania znajdujące się pod tekstem.
- o Nauczyciel omawia z uczniami tekst i odpowiada na pytania.

«Duch Pana Boga nade mną, bo Pan mnie namaścił» (Iz 61, 1). Te słowa proroka Izajasza z pierwszego czytania zostały wypowiedziane przez Pana Jezusa w Nazarecie u początku Jego publicznej działalności: «Duch Pana Boga nade mną, bo Pan mnie namaścił. Postać mnie, by głosić dobrą nowinę ubogim, by opatrywać rany serc złamanych, by zapowiadać wyzwolenie jeńcom i więźniom swobodę; aby obwieszczać rok łaski Pańskiej» (Iz 61, 1-2). Owego dnia, w synagodze, Jezus ogłosił spełnienie tych słów. To Jego właśnie namaścił Duch Święty, dla wypełnienia misji mesjańskiej. Te prorocze słowa można również odnieść do tych wszystkich, którzy są powołani i postani przez Boga, aby kontynuować misję Chrystusa. Można te słowa też odnieść z pewnością do Jana z Dukli, którego dane mi jest dzisiaj zaliczyć w poczet świętych Kościoła. Dziękuję Bogu za to, że kanonizacja błogostawionego Jana z Dukli może mieć miejsce na jego rodzinnej ziemi. Imię jego, a zarazem chwala jego świętości związane są na zawsze z Duklą, starym,

ESCUELA

niewielkim miastem, położonym u stóp Cergowej oraz pasma Beskidu Średniego. Te góry i to miasto są mi dobrze znane z dawnych lat. Wędrowałem tędy wielokrotnie albo w stronę Bieszczad, albo też w kierunku przeciwnym, od Bieszczad, poprzez Beskid Niski, aż do Krynicy. Mogłem też poznać tutejszych ludzi, uprzejmych i gościnnych, chociaż czasem trochę zdziwionych gromadą młodzieży wędrującej z ciężkimi plecakami po górach. Cieszę się, że mogłem jeszcze tu powrócić i właśnie tu pod Cergową ogłosić świętym Kościoła katolickiego waszego rodaka i ziomka. Jan z Dukli jest jednym z wielu świętych i błogostawionych, którzy wyrosli na ziemi polskiej w ciągu XIV i XV stulecia. Byli oni wszyscy związani z królewskim Krakowem. Przyciągał ich krakowski Wydział Teologiczny, powstały za sprawą królowej Jadwigi przy końcu XIV wieku. Ożywiali miasto uniwersyteckie tchnieniem swojej młodości i swojej świętości, a stamtąd wędrowali na wschód. Przede wszystkim drogi ich wiodły do Lwowa, tak jak Jana z Dukli, którego większa część życia upłynęła w tym wielkim mieście i ośrodku złączonym z Polską bardzo bliskimi więzami zwłaszcza od czasów Kazimierza Wielkiego. Jest św. Jan z Dukli patronem miasta Lwowa i całej lwowskiej ziemi. Poprzez swoją kanonizację będzie już na zawsze związany nie tylko z miastem, gdzie ta kanonizacja się odbywa — z Krosnem nad Wisłokiem, ale także z Przemyślem i z archidiecezją przemyską, której pasterza, arcybiskupa Józefa Michalika, witam serdecznie. Wraz z nim witam jego poprzednika, arcybiskupa Ignacego Tokarczuka, którego imię wpisało się w sposób szczególny w dzieje współczesnego Kościoła w Polsce. Kościół w Polsce nie może zapomnieć jego wielkiej odwagi w okresie rządów komunistycznych, a przede wszystkim tej determinacji, jaką wykazał w zmaganiach się o wznoszenie potrzebnych Kościołowi w Polsce budowli sakralnych.

Krosno, 10.06.1997. Homilia Jana Pawła II podczas kanonizacji bł. Jana z Dukli

Źródło: https://opoka.org.pl/biblioteka/W/WP/jan_pawel_ii/homilie/krosno_10061997.html

Pytania do tekstu:

1. Gdzie odbyła się kanonizacja Jana z Dukli i dlaczego to miejsce było ważne dla papieża?
2. Jakie miasto i góry wymienił Jan Paweł II, wspominając swoje wędrowki młodzieńcze?
3. Z jakimi podkarpackimi miejscowościami został związany św. Jan z Dukli po swojej kanonizacji?
4. Którą archidiecezję i jej pasterzy szczególnie pozdrowił Jan Paweł II w przemówieniu?
5. Jakie zasługi abp. Ignacego Tokarczuka dla Kościoła na Podkarpaciu podkreślił papież?

ESCUELA

7. Gry edukacyjne o św. Janie Pawle II.

- 1 Labirytn: <https://wordwall.net/resource/96703313>
- 2 Krzyżówka: <https://wordwall.net/resource/96703935>
- 3 Wagoniki: <https://wordwall.net/resource/96704004>
- 4 Kreciki: <https://wordwall.net/resource/96704465>
- 5 Zgadnij hasła: <https://wordwall.net/resource/96704465>

8. Podsumowanie i refleksja.

- Dyskusja kierowana, nauczyciel zadaje uczniom pytania:
 - Jakie wartości Papieża Polaka dostrzeżliście w trakcie lekcji?
 - Czy te wartości są aktualne dzisiaj? W jakich sytuacjach w szkole można je zastosować?
- Aktywność indywidualna – każdy uczeń podaje jedną wartość Jana Pawła II, którą chciałby przenieść do swojego życia.

ANEKS nr 1

Wybór Jana Pawła II na papieża	16.10.1978
Pierwsza pielgrzymka Jana Pawła II do Polski	2-10.06.1979
Modlitwa Jana Pawła II w Auschwitz	07.06.1979
Wizyta Jana Pawła II w Kalwarii Zebrzydowskiej	07.06.1979
Zamach na papieża	13.05.1981
Spotkanie Jana Pawła II z młodzieżą na Westerplatte	12.06.1987
Ustanowienie diecezji rzeszowskiej przez Jana Pawła II	15.03.1992
Pielgrzymka Jana Pawła II do Polski na Podkarpacie	31.05-10.06.1997
Kanonizacja św. Jana z Dukli	10.06.1997
List Jana Pawła II do artystów	04.04.1999
Orędzie na XXXV Światowy Dzień Pokoju	01.01.2002
Śmierć Jana Pawła II	02.04.2005 godz. 21.37

ESCUELA

ANEKS nr 2 – Związki św. Jana Pawła II z Podkarpaciem

«Duch Pana Boga nade mną, bo Pan mnie namaścił» (Iz 61, 1). Te słowa proroka Izajasza z pierwszego czytania zostały wypowiedziane przez Pana Jezusa w Nazarecie u początku Jego publicznej działalności: «Duch Pana Boga nade mną, bo Pan mnie namaścił. Postać mnie, by głosić dobrą nowinę ubogim, by opatrywać rany serc złamanych, by zapowiadać wyzwolenie jeńcom i więźniom swobodę; aby obwieszczać rok łaski Pańskiej» (Iz 61, 1-2). Owego dnia, w synagodze, Jezus ogłosił spełnienie tych słów. To Jego właśnie namaścił Duch Święty, dla wypełnienia misji mesjańskiej. Te prorocze słowa można również odnieść do tych wszystkich, którzy są powołani i posłani przez Boga, aby kontynuować misję Chrystusa. Można te słowa też odnieść z pewnością do Jana z Dukli, którego dane mi jest dzisiaj zaliczyć w poczet świętych Kościoła. Dziękuję Bogu za to, że kanonizacja błogosławionego Jana z Dukli może mieć miejsce na jego rodzinnej ziemi. Imię jego, a zarazem chwala jego świętości związane są na zawsze z Duklą, starym, niewielkim miastem, położonym u stóp Cergowej oraz pasma Beskidu Średniego. Te góry i to miasto są mi dobrze znane z dawnych lat. Wędrowałem tędy wielokrotnie albo w stronę Bieszczad, albo też w kierunku przeciwnym, od Bieszczad, poprzez Beskid Niski, aż do Krynicy. Mogłem też poznać tutejszych ludzi, uprzejmych i gościnnych, chociaż czasem trochę zdziwionych gromadą młodzieży wędrującej z ciężkimi plecakami po górach. Cieszę się, że mogłem jeszcze tu powrócić i właśnie tu pod Cergową ogłosić świętym Kościoła katolickiego waszego rodaka i ziomka. Jan z Dukli jest jednym z wielu świętych i błogosławionych, którzy wyrosli na ziemi polskiej w ciągu XIV i XV stulecia. Byli oni wszyscy związani z królewskim Krakowem. Przyciągał ich krakowski Wydział Teologiczny, powstały za sprawą królowej Jadwigi przy końcu XIV wieku. Ożywiali miasto uniwersyteckie tchnieniem swojej młodości i swojej świętości, a stamtąd wędrowali na wschód. Przede wszystkim drogi ich wiodły do Lwowa, tak jak Jana z Dukli, którego większa część życia upłynęła w tym wielkim mieście i ośrodku złączonym z Polską bardzo bliskimi więzami zwłaszcza od czasów Kazimierza Wielkiego. Jest św. Jan z Dukli patronem miasta Lwowa i całej lwowskiej ziemi. Poprzez swoją kanonizację będzie już na zawsze związany nie tylko z miastem, gdzie ta kanonizacja się odbywa — z Krosnem nad Wisłokiem, ale także z Przemyślem i z archidiecezją przemyską, której pasterza, arcybiskupa Józefa Michalika, witam serdecznie. Wraz z nim witam jego poprzednika, arcybiskupa Ignacego Tokarczuka, którego imię wpisało się w sposób szczególny w dzieje współczesnego Kościoła w Polsce. Kościół w Polsce nie może zapomnieć jego wielkiej odwagi w okresie rządów komunistycznych, a przede wszystkim tej determinacji, jaką wykazał w zmaganiach się o wznoszenie potrzebnych Kościołowi w Polsce budowli sakralnych.

Krosno, 10.06.1997. Homilia Jana Pawła II podczas kanonizacji bł. Jana z Dukli

Pytania do tekstu:

1. Gdzie odbyła się kanonizacja Jana z Dukli i dlaczego to miejsce było ważne dla papieża?
2. Jakie miasto i góry wymienił Jan Paweł II, wspominając swoje wędrowki młodzieńcze?
3. Z jakimi podkarpackimi miejscowościami został związany św. Jan z Dukli po swojej kanonizacji?
4. Którą archidiecezję i jej pasterzy szczególnie pozdrowił Jan Paweł II w przemówieniu?
5. Jakie zasługi abp. Ignacego Tokarczuka dla Kościoła na Podkarpaciu podkreślił papież?